

ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ

ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੋ.

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, - ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲੈਂਟ।

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

1957 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 515

ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ (1860 ਦਾ ਐਕਟ XLV)—ਧਾਰਾ 341 ਅਤੇ 342—'ਗਲਤ ਕੈਦ—ਕੀ ਮਾਤਰਾ—ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਰੁਕਾਵਟ—ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ—ਧਾਰਾ 307— ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼—ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ—ਪਤੀ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪਤਨੀ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ - ਕੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ - ਪਤਨੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪਤੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ - ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈ।

1958

May, 23rd

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੈਦ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਸਬੂਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿ ਉਹ ਜਾਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੈਦ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੈ

ਜੇਕਰ ਉਹ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸਰੀਰਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਿੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੀ ਵਾਜਬ ਚਿੰਤਾ। ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੰਜਮ ਭਾਵੇਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਮਨ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਰੀਰ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 341 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 342, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਜਿਹਾ ਸੰਜਮ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਕੰਮਾਂ, ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਖਦਸ਼ਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 341 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 342, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਛੁਹਿਆ ਜਾਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਪਰਾਧ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਹਿੰਸਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਹਿਲਜੁਲ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਓਨਾ ਹੀ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਇਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ ਧਮਕੀ ਦੁਆਰਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਸਹਾਰਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਤਨੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ 'ਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਜਾਂ ਦਇਆ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪਤਨੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਤਨੀ ਬੇਸਹਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਪਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹੋਂਦ ਲਈ ਲੋੜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਕਤਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਬੇਸਹਾਰਾ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਪਤੀ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ। ਉਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਪੇ ਦਾ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਜੇਲ੍ਹਰ ਦਾ ਇੱਕ ਕੈਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪਾਗਲ ਸ਼ਰਣ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਕੈਦੀ ਪ੍ਰਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬੇਸਹਾਰਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ 'ਤੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਰਸਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਖਿਪ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਤੱਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਹਾਲਾਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤ ਹੈ।

ਅਪਰਾਧ ਜੋ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਓਮੀਓਓਨ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ, ਕੱਪੜੇ, ਆਸਰਾ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਿਰਫ ਦਾਨ ਜਾਂ ਦਇਆ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਮੌਤ ਇਰੋਮਸਕਲ ਟ੍ਰੀਫਿਊਸਲ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ^{ਹੋਣੀ} ਚਾਹੀਦੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇ। ਅਪਰਾਧਿਕ

ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇੰਨੀ ਦੂਰ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਹਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮਿਤੀ 18 ਜੂਨ, 1957 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਦੋ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ।

ਹਰ ਪੀ ਅਰਸ਼ਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਕਸਐਨ ਤਿਵਾੜੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ.-ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਦਫ਼ਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਸਕੂਲਜ਼, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਕਲਰਕ ਨੇ ਧਾਰਾ 307, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, ਅਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਵਾਰਕੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਰੋਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਦੇ ਵੀ ਚਲਾਨ ਕੱਟੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਰੋਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 307 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਦਵਾਰਕੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ। ਦਵਾਰਕੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।

ਧਾਰਾ 307, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੀਹਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹਨ।

ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਪਤਨੀ ਪੀਡਬਲਯੂ 7 ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਿਮਲਾ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ 5 ਅਕਤੂਬਰ 1951 ਨੂੰ ਉਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਰਿਸ਼ਤੇ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਹੇ, ਪਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦੂਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ ਲੈ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਲ ਉਸ ਕੋਲ ਰਹੀ। ਇਹ ਗੱਲ 1953 ਦੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮੇ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣ 'ਤੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ। ਪਰ ਘਰੇਲੂ ਕਲੇਸ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਨਾ ਚੱਲਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਦਸਲੂਕੀ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪੋਸ਼ਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜ ਗਈ। ਇਹ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਵਾਰਕੀ ਦੇਵੀ ਅਕਸਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰਲੀ ਪੌੜੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ; ਅਤੇ ਫਿਰ ਦਵਾਰਕੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਿਮਲਾ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਦਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਕਦੀ ਨਾ ਲਿਆਉਣ 'ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੱਸ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਿਮਲਾ ਮਰ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਵੇਗੀ | ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ, ਬਿਮਲਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ 1956 ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਭੁੱਖਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ "ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਭਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ" ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੂਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ

Om Parkash
v.
The State

5 ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਦਿਨ ਇਕੱਠੇ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਬਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਲੈਟਰੀਨ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਿਨਾਂ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ 5-6 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਛੋਲਿਆਂ ਦੀ ਭੁੱਕੀ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਅਪ੍ਰੈਲ, 1956 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਈ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਭਰਾ ਰੋਮੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਨੇ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲਿਆ, ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਤਾਲਾ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

5 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਇਕਾਦਸ਼ੀ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਦਵਾਰਕੀ ਦੇਵੀ, ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੰਦਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਤਾਲਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਪਹੁੰਚੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਮਾਰ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕਿਵੇਂ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਭੁੱਖਾ, ਘੱਟ ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਉਥੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਪਰ ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਕੁਝ ਮਹਿਲਾ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਨੂੰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜੀ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਸੀ। ਉਹ ਲੁਧਿਆਣੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਕੇ, ਉਸਨੇ 16 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 2, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.ਐਨ ਕਿ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਬਿਮਲਾ

ਉਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ
ਰਾਜ

ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੋ

2324

PUNJAB SERIES

[VOL. XI

ਮੌਤ ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਪਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ, ਉਸਦੀ ਮਾਂ, ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਲਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਕਸਰ ਕੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। .

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PN/1 ਰਸਮੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਜੋ PW 14 ਨੰਦ ਲਾਲ, ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 16 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ, ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਡਾ. ਮਿਸ ਦਲਬੀਰ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਰਾਤ 9-15 ਵਜੇ ਐਸਐਚਓ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟ ਭੇਜਿਆ ਕਿ "ਮੇਰੀ ਮਰੀਜ਼ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਲ ਡਿੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ।" ਇਸ ਨੋਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 14 ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਡਾ. ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਠੀਕ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ 9 ਸ਼੍ਰੀ ਸਹਿਗਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਕੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਨੋਟ ਭੇਜਿਆ: -

“ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ (ਉਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪਤਨੀ) ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨਨਾਮਾ ਇਸ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 6 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਿਆ ਹੈ

ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਰਾਹੀਂ ਖੂਨ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਲੈਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਉਸਦੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।”

ਲੜਕੀ ਦੇ ਬਿਆਨ 16 ਜੂਨ 1956 ਨੂੰ 23-15 ਵਜੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ।

Om Parkash
v.
The State

ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਪਰ ਜੂਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ, ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਦੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ 3/ਏ ਅਤੇ ਪੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। PL ਅਤੇ PM ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਿਮਲਾ ਦੇ ਦੋ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਖੋਖਲੀਆਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਮਾਸ ਵਾਲੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਪਿੰਜਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਚਿਹਰਾ - ਉਦਾਸ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 307/34 ਅਤੇ 342, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ , ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ: -

“(1) ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਜਨਵਰੀ ਜਾਂ ਫਰਵਰੀ, 1956 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 5 ਜੂਨ, 1956 ਤੱਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ . ਅਜਿਹੇ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ

(2) ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਜਨਵਰੀ, 1956 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 5 ਜੂਨ, 1956 ਤੱਕ, ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ 'ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ. ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ

ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਸਮੇਤ 14 ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਿਮਲਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਜੇ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਰਸਮੀ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪੀ ਡਬਲਯੂ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.ਏ) ਦੇ ਬਿਆਨ ਮਿਸ ਦਲਬੀਰ ਵਿੱਲੋਂ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ। ਉਸਨੇ 16 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.ਈ. ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸਹਿਗਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.ਕੇ.

ਪੀਡਬਲਯੂ 2 ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਚ. ਕੁਮਾਰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ 5 ਜੂਨ 1956 ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਆਈ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਵਾਲੀ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ। , ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਆਈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਸੱਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਖਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਰੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ , ਉਸਦੀ ਸੱਸ ਦਵਾਰਕੀ ਦੇਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਆਈ ਅਤੇ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਜਾਣਾ ਚਾਹਿਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 5 ਜੂਨ, 1956 ਤੋਂ 14 ਜੁਲਾਈ, 1956 ਤੱਕ, ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਰੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਰਹੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਛਾਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸਦਾ ਐਕਸ-ਰੇਅ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਟੀਬੀ ਕਲੀਨਿਕ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਡਾ. ਗੁਲਾਟੀ ਪੀਡਬਲਯੂ 6 ਕੋਲ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਲਈ 14 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸਾਈਡ 1 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਵੀ ਡਾ: ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1955 ਤੋਂ 3 ਮਈ, 1955 ਤੱਕ, ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ 9 ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਰੀਜ਼ ਸੀ।

ਮਈ, 1955 ਤੋਂ 10 ਜੂਨ 1955. ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਓਮ ਉਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਨਾਲ ਆਇਆ ਸਟੇਟ
ਸੀ। ਉਸਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ "ਪੈਲਾਗਰਾ" ਯਚੀਜ਼ ਏਲਸਕਿਨ ਬਿਮਾਰੀ ਵਜੋਂ
ਨਿਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਘਾਟ ਦੀ ਟੈਕ ਚੰਦ ਜੇ.
ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕੀਤਾ"

ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕਿ 1955 ਵਿਚ ਉਹ ਤਪਦਿਕ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਐਂਟੀ-ਟਿਊਬਰਕੂਲਰ
ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਹੋਣ 'ਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ
ਹਸਪਤਾਲ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਡਾ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਆਰਜ਼ੀ ਤਸ਼ਖੀਸ
ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਪੇਟ ਦੀ ਟੀਬੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈੱਡ ਹੈੱਡ ਟਿਕਟ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਅੰਤਮ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਦਸਤ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ
ਪੱਕਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਸਤ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਟੀ. ਮਹਿਲਾ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ
ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1955 ਵਿਚ, ਉਸ ਦਾ ਖੂਨ
ਦਾ ਟੈਸਟ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਪਦਿਕ ਲਈ ਟੱਟੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ
ਕੋਈ ਲੱਛਣ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ 5 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬੁਰੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਆਓ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਵਜੋਂ
ਕਾਬਲ ਜਾਂ ਸਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਗਲਤ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ
ਧਿਆਨ ਪੁਲਿਸ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਮਲਾ
ਦੇਵੀ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਆਉਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਮਰਨ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ
ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਉਦਾਸੀਨ ਗਵਾਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ
ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ
ਨੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਦਸਲੂਕੀ ਬਾਰੇ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ
ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਹੈ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਗਏ। ਦੇ ਬਿਆਨ ਡਾ

ਡਾ. ਚੰਦ, ਜ. ਪੀਡਬਲਯੂ 6 ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਟੀਬੀ ਕਲੀਨਿਕ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਡਾ. ਡੀ.ਐਨ. ਗੁਲਾਟੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਬ੍ਰਾਉਨਜ਼ ਹਸਪਤਾਲ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ 2 ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜੋ ਉਸਨੇ 6 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਮਹਿਲਾ ਮੈਡੀਕਲ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ "ਸਦਮੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ" ਸੀ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਖੂਨ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ। ਡਾ. ਗੁਲਾਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਉਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ "ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ" ਪਾਈ ਗਈ। 18 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ, ਉਸ ਦੀ ਛਾਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੀ ਟੀ.ਬੀ. ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਅੱਗੇ ਐਕਸ-ਰੇ ਅਤੇ ਬੁੱਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਟੀਬੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। 18 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹੱਥ ਲਾਲ ਵੱਲੋਂ ਮੀਮੋ ਅਨੁਸਾਰ ਲੜਕੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਮੰਗੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.ਏ. ਅਤੇ ਡਾ. ਗੁਲਾਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PA/I ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਪੋਸ਼ਣ ਵਾਲੀ, ਕਮਜ਼ੋਰ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਭੁੱਖਮਰੀ ਅਤੇ ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਹਾਲਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ।

ਸਿਟੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਮੀਮੋ ਅਨੁਸਾਰ ਡਾ. ਗੁਲਾਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PH. ਅਤੇ 21 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ

"ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਬਿਮਲਾ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤ ਭੋਜਨ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਉਹ ਪਲ ਮੋਨਰੀ ਟੀਬੀ ਤੋਂ ਵੀ ਪੀੜਤ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਲਗਾਤਾਰ ਕਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਸਲੂਕ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ
ਰਾਜ

ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਮਿਟਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 14 ਜੂਨ ਨੂੰ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਕਿਸ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ. ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। 1956, 1955 ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਐਬ ਡੋਮਿਨਲ ਟੀਬੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ। 'ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਪਲਮਨਰੀ ਟੀਬੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਭੋਜਨ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਬੂਲਿਆ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਪਲਮਨਰੀ ਟੀਬੀ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਖਾਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਏ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾਲ ਰੰਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਥਾਨਕ ਹਲਚਲ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਡਾਕਟਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਮੈਂ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਮਾਹਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ 8 ਮਈ 1958 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀਡਬਲਯੂ 1 ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 5 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉੱਥੇ 11 ਜਾਂ 11 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਰੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਬਰ ਚਰਖਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਉਹ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ

ਉਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਮਾਨ
ਸਟੇਟ

ਰੁਪਏ ਦੀ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ 50 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਜਨਰਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਡਾ. ਕੇ.ਐਸ. ਰਾਏ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਮ., ਐਸ. ਦਾ ਬਿਆਨ 8 ਮਈ, 1958 ਨੂੰ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ 6 ਅਤੇ 7 ਮਈ ਨੂੰ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। 1958, ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਪਲਮਨਰੀ ਟੀਬੀ ਦੇ ਖੁਰਕ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਰੇਡੀਓਲੋਜੀ ਕੈਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਉਸਦੀ ਛਾਤੀ ਦਾ ਸਕਾਈਗ੍ਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਖਮ ਠੀਕ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕੋਈ ਸਰਗਰਮ ਟਿਊਬਰ ਕੂਲਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਖੋਜਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਉਸਦੇ ਥੱਕ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਜਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸ ਰਾਏ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟੀਬੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਸਦੇ ਫੇਫੜਿਆਂ 'ਤੇ ਦਾਗਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਉਹ ਉਸਦੀ ਆਖਰੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਦਾਗ ਸੀ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਲੜਕੀ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਭੁੱਖਮਰੀ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਭੁੱਖਮਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਪੀੜਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। 8 ਮਈ 1958 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਭਾਰ 132 ਪੌਂਡ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਰਾਏ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੇਲੇਗਰਾ ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਮੋਨੋਰੀਆ ਅਨੀਮੀਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜੀਵਨਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਕੀ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਭੁੱਖਮਰੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ, ਜਾਂ , ਇਹ ਕਾਰਨ ਸੀ

Om Parkash

v.

The State

ਜਿਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਉਹ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਉਚਿਤ ਪੋਸ਼ਣ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੂਨ, 1956 ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੀ ਟੀਬੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ। ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ 1955 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਰੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਰਜ਼ੀ ਤਸ਼ਖੀਸ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਪਦਿਕ ਦਾ ਕੇਸ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸਦੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਹੁੰਗਾਰੇ, ਉਸਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ, ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਏ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭੁੱਖਮਰੀ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਭੁੱਖਮਰੀ ਨੇ ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜੂਨ, 1956 ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਭੁੱਖਮਰੀ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੁਲਾਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਰੋਪੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਉਸਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਘਰ ਲਿਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਸੱਸ ਕਿਉਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਨਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੋਗ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸ ਦੀ ਉੱਥੇ ਵਧੇਰੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ

ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਡਾ: ਗੁਲਾਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਅਧੀਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਜੋ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀਆਂ। 1955 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਬਿਮਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਖੁਦ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਰੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਰੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਮੁਫਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਕਿ ਜੂਨ, 1956 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਹੋਰ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਚਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਜਾਣ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਡਾਕਟਰੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਹਾਈਪੋਥੀਸਿਸ 'ਤੇ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਕੌਮਲ ਦੇਖਭਾਲ, ਪਿਆਰ ਭਰੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। , ਜਦੋਂ ਉਹ 1955 ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਹੁਣ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦੇ - ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਭੁੱਖਮਰੀ, ਉਸ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟੀਬੀ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਉਮਰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.7 ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਡਾ.

Om Parkash

v.
The State

ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ, ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕਥਿਤ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇਹੀ ਕਹਾਣੀ ਡਾ. ਗੁਲਾਟੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 13 ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਜੋ ਉਸਦੀ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਤੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਆਏ ਸਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ 13 ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਵਧੀਆ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। 1951. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ (ਮਦਨ ਮੋਹਨ) ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ। ਉਹ ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਸਾਲ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿਖੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੀ ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਾ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਗਿਆ।

L ਕਿ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਮਾੜੇ ਸਲੂਕ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ, ਮਦਨ ਮੋਹਨ, ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਉਹ 16 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਡਾ. ਬਰਾਊਨਜ਼ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ "ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਬੰਡਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਮਾਸ ਸੀ" ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਭੁੱਖਮਰੀ, ਘੱਟ ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਆਦਿ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ। ਰਿਪੋਰਟ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PN, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਇਸਤਰਾਸਾ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸੰਪਰਕ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਭੁੱਖਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉੱਪਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਇਲਜ਼ਾਮ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ 7 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਟੇਕ ^ਛ, ਜੇ.ਜੀ. ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਿਹਤ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬਦਸਲੂਕੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਪੋਸ਼ਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਗੜਦੀ ਗਈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਕੋਲ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿਖੇ ਕਰੀਬ ਇਕ ਸਾਲ ਰਹੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਦੇ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਆ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਚੂਰਾ-ਪੋਸਤ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਨਕਦੀ ਜਾਂ ਦਾਜ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਆਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸੱਸ ਕਹਿੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ

ਉਸ ਨੂੰ ਮਰ ਜਾਉ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਲੜਕੇ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜ-ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਛੋਲਿਆਂ ਦੀ ਭੁੱਕੀ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਉਹ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਗਈ ਪਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਰੋਮੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜ਼ਿਰਾਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਰਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿਰ੍ਹਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮਨੀ ਆਰਡਰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। 5 ਅਤੇ, ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ. ਉਸ ਦਾ ਪਿਆਰ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਜ਼ਿਰਾਹ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕਈ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ : ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਿਰਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਕਮ ਮਿਟਿੰਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਕਮੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਝੂਠੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ

Om Parkash

v.

The State

ਗਵਾਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਵੀ, ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। 5 ਨੂੰ 1952 ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਅਗਸਤ, 1952 ਵਿਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਡਾ. ਕਪੂਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ (ਉਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੂਨ, 1956 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਝੂਠੇ ਸਨ)। ਜਿਹੜਾ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਢਲੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜੁਰਮ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਖਮਰੀ, ਬਦਸਲੂਕੀ, ਆਦਿ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਤਿਕਥਨੀਵਾਂ ਅਤੇ ਭੁੱਲਾਂ ਵੱਲ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਬੇਲੋੜੀ ਹਨ।

ਮੈਂ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।

[ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤ ਨੇ ਫਿਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।]

ਡੀਡਬਲਯੂ 17 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਹੀ ਸੁਹਿਰਦ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਵਾਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। 1952 ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਡਾ. ਬੀ.ਐਲ. ਕਪੂਰ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਮਈ, 1955 ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਰਿਸ਼ਤੇ

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਸ. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਸਨ

-----ਅਤੇ ਇਹ ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ- ਡੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਖਰੀਦੀਆਂ। ਇਹ 12 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਭੋਜਨ ਲੈਂਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਹੁਣ ਉਸਨੂੰ ਭੋਜਨ ਭੇਜਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ 8 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਤਪਦਿਕ

ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਰੀਜ਼ਿਊਮ ਜਦੋਂ ਸਖਿਪ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਤਪਦਿਕ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸਨੇ - ਕਿਹਾ ਸੀ। ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਘੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ ਨਾਲ ਵਿਗੜਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਭੁੱਖਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਸਾਰਾ ਦੋਸ਼ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.ਐਸ. ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਲੰਬੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਬਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਸੋਚ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ - ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਸੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੀ ਸਬਿਤੀ। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ 5 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਗਿਣੀ-ਮਿੱਥੀ ਭੁੱਖ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਲੰਮੀ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਡਾਕਟਰ ਗੁਲਾਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ' ਤਪਦਿਕ ਤੋਂ ਪੀੜਤ. ਦ

ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ 5 ਜੂਨ 1956 ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਵੇਖੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋ ਫੋਟੋਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਸੀ- ਟੇਕ ਚੰਦ'।¹¹ ਕਿ, ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਛੁਪਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਡੀਡਬਲਿਊ 15 ਕਵੀਰਾਜ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੋਚਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਉਟ-ਡੋਰ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿੱਚ 26 ਅਪ੍ਰੈਲ 1956 ਤੋਂ 2 ਮਈ 1956 ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਵੈਦ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਬੁਖਾਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ੀ ਜੇਕਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ 1955 ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਅਤੇ ਕਾਬਲ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ। ਲੇਡੀ ਡਾਕਟਰ ਐਚ. ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇੰਦਕੋਰ ਮਰੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਠੀਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਸਪਤਾਲ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, 1956 ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਗੰਭੀਰ ਗੰਭੀਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਉਹੀ ਡਾਕਟਰ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਪਲੱਬਧ. ਇਹ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਲਈ ਪਿਆਰ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾ ਕੋਈ ਦਿਖਾਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਸੱਚਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਐਲੋਪੈਥਿਕ ਇਲਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਇਲਾਜ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਨੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਅਤੇ ਲਾਇਲਾਜ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸਦੀ ਕਿਸਮਤ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਮ ਵਾਂਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ

ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਅਧੀਨ ਸਿਹਤ

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ 18 ਮਈ 1957 ਨੂੰ 'ਸਟੇਟ ਜੱਜ' * ਦੋਸ਼ੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਡੀਡਬਲਿਊ 17 ਰੀ- ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਛਾਪ ਦਿੱਤੀ। :-

ਮੈਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦਿੱਖ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਨਿਰੀਖਣ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, 'ਬਾਹਰਲੇ ਰੂਪ ਤੋਂ, ਉਹ ਕਾਫੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ'।'

ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਯਾਨੀ 8 ਮਈ, 1958 ਨੂੰ, ਡਾਕਟਰ ਰਾਏ ਦੁਆਰਾ CW 1 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਸਿਹਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਕੋਈ

ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਜਣਿਆ। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ, ਉਸ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਧੀ ਦੀ ਨਵੀਨਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਯਕੀਨਨ ਹੈ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਸਿਹਤ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਬੋਝ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਦਾਜ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਝੱਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਦੇ ਤਾਅਨੇ ਮਾਰੇ ਸਨ। 5 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਜਦੋਂ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਘਰ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ, ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਹਤਰ ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜੀਅਰ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਉਸਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ

Om Parkash
v.
The State

ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਵਾਲੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੁਸਤ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਜੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਐਡ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਜੋ ਉਤਸੁਕਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਾਜਬ ਕਲਪਨਾ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਿੰਸਕ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਅੰਤ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਦੋ ਨੇੜਲੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਭੁੱਖਮਰੀ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਪਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ - ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨ ਦਾ ਇਹ ਰਵੱਈਆ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਘਰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਘਰ ਖਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਥਿਤੀ, ਉਹ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਰੋਧ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।

A

1

ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸਨ ਪਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸੀ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ਼ਾਰੇ

Om Parkash
v.
The State

ਉਸਨੇ ਗੁਆਂਢੀ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘੁੰਮਣ-ਫਿਰਨ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਦੌਰਾਨ. ਦਫ਼ਤਰੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਰਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਕਿ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਦਵਾਰਕੀ ਮਾਂ ਵੀ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੋਕ-ਟੋਕ ਦੇ ਘੁੰਮਣ-ਫਿਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮੌਕੇ -1 ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਇਸ ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੈਦ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤ ਕੈਦ ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਰੁਕਾਵਟ ਅਤੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਨੋਟ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੈਦ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਸੀਮਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਲਈ, ਤਰਕ-> ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ, ਕਿ ਉਹ ਜਾਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕਿਆ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ: ਦੇਖੋ *ਰਾਜਾ ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਜੈਰਾਮ* (1)। ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ, ਆਪਣੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬੇਵੱਸੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਧਮਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਨਾਸਬ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਘਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਘਰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

(1) 4 ਬੰਬਈ ਲਾਅ ਰਿਪੋਰਟਰ 79

Om Parkash

v.

The State

ਮਦਾਲਾ ਪੇਰਾਯਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵੋਰਗੰਤੀ ਚੋਂਦੀਆ (1), ਕਿ ਰੁਕਾਵਟ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਅਸਲ ਹਮਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਡਰ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਹ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਧਾਰਾ 341, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਤਰਕ ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਜਮਿਤ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਨ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਚਿੰਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਕੇ. ਜੋਗਗਈਆ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ (2) ਵੀ ਦੇਖੋ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਦਬਦਬਾ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਕਾਫੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ 24 ਘੰਟੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਕੇ ਕੈਦੀ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਗਲਤ ਕੈਦ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸਰੀਰਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਿੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਤਾਕਤ ਦੀ ਅਸਲ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਤਾਕਤ ਦੀ ਯੋਗ ਆਸ਼ੰਕਾ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੰਜਮ ਭਾਵੇਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਮਨ ਦੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਰੀਰ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 341 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 342, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਜਿਹਾ ਸੰਜਮ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਕੰਮਾਂ, ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ

~ "

(2) ਏਆਈਆਰ 1951 ਉੜੀਸਾ 142

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 341 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 342, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ , ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ <

ਫੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.ਓ.ਐਫ.ਜੀ. ਲਿਬਰਟੀ, ਨੂੰ ਛੁਹਿਆ ਜਾਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ੁ ਜਾਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੁਰਮ ਇਕੱਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਕੰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਓਨਾ ਹੀ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਇਸ ਦੇ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਧਮਕੀ ਦੁਆਰਾ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵੇਖੋ

ਪੱਥਰ (1)।

"

ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਇਹ ਸੋਚਣ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ 5 ਜੂਨ, 1956 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ 'ਤੇ

ਲਗਾਈ ਗਈ ਰੋਕ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੈਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਧਾਰਾ 342, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।

5

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਗਲਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 307, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ * ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ? ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਕੰਮ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, * ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕੰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਥੋਪਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਉਸਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

(1) 94 ਐਸਈ 434 (440)"

ਸਜ਼ਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ 'ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ/ਜੋ 0111 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਲਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਵਿੱਚ "ਫੁਟਕਾਰੀਆਂ" ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਿਰ ਹੈ, ਵਿਆਪਕ ਆਯਾਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਹਰ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਹੈ,

ਜਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੋ ਟੈਕ ਚੰਦਾ ਜੋ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ (ਵੀਡੀਓ ਸੈਕਸ਼ਨ 43, ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ)। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਤੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਭੋਜਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਹੜੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੋਵੇਗੀ? ਸਿਵਲ ਐਕਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿਚ, ਉਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਭੁੱਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮਰਾਨ, ਭਾਰਤੀ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1873 ਦੇ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ 'ਦ ਕੁਈਨ ਬਨਾਮ ਗੁੰਕਾ ਸਿੰਘ' (1) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੋਮਲ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ, ਜਿਸਦੀ ਮਾਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਮਰ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਭੋਜਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੈਦੀ ਬੱਚੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 304 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਤਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 304 ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਕਤਲ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ

ਟਰਨਰ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ: -

"ਜੇਕਰ ਭੁੱਲ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਸ ਗਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

(1) 5 NWPSCR 44

Om Parkash
v.
The State

ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਫੜਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਆਦਮੀ ਜੋ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਬਾਲਗ ਦਾ ਕੇਸ ਜਿਸ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਸਹਾਰਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਖੁਆਉਣ ਅਤੇ ਆਸਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਦਦ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲਾਰਡ ਮੈਕਾਲੇ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ - ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ: -

"ਕੋਡ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਕੁਝ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੋ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਹੀ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਕਰਨ ਲਈ?"

ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣ ਲਈ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ; ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਭੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਦੂਜਾ, ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਗੌਲਰ ਜੋ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ

ਨਰਸ ਜੋ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ^{ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ^{ਰਾਜ}}
 ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੱਬ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ
 ਕੱਢਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ -----, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ
 ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ^{ਟੈਕ ਚੰਦ} ਜੋ ਨੂੰ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ,
 ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕਾਤਲ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ
 ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਭਿਖਾਰੀ ਨੂੰ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ
 ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬੂਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਿਖਾਰੀ ਦੀ ਮੌਤ ਇਸ ਭੁੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ,
 ਅਤੇ ਕਿ ਜਿਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਦਾਨ ਦੇਣਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਿਖਾਰੀ ਦੀ
 ਮੌਤ ਭੁੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਹ
 ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ
 ਬਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਤਲ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਖਤਰੇ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ
 ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਾਪੇ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਲਈ
 ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਜੇਕਰ ਉਸ
 ਕੋਲ ਸਾਧਨ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਅਤੇ
 ਜੇਕਰ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ
 ਬਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਤਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਛੂਤ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ
 ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਰਸ ਫੇਕਸ਼ਨ ਦੇ ਕੁਝ
 ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਚਲਾਏ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਉਹ ਬਿਮਾਰ
 ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ
 ਬਣਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਕਤਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਕੁਝ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇਣ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ
 ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। A. ਦੇਣਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

Om Parkash
v.
The State

Z. ਭੋਜਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨਾਲ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ Z ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਮੌਤ ਕੀ ਇਹ ਕਤਲ ਹੈ? ਸਾਡੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਤਲ ਹੈ ਜੇਕਰ A. Z ਦਾ ਸੀ। ਭੋਜਨ ਦੇ ਨਾਲ ਫਰ Z. ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਤਲ ਹੈ ਜੇਕਰ Z. A. ਦਾ ਛੋਟਾ ਬੱਚਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਏ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਕਤਲ ਹੈ ਜੇਕਰ Z. ਇੱਕ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਪਿਆ ਅਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ A, a ਨਰਸ ਨੂੰ Z ਨੂੰ ਖੁਆਉਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਤਲ ਹੈ ਜੇਕਰ A. Z. ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜੈੱਡ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕੈਦ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, Z ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ (ਧਾਰਾ 338 ਦੇਖੋ)। ਜੇ ਜੈੱਡ ਭਿਖਾਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਏ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਲਾਰਡ ਮੈਕਾਲੇ ਦੀਆਂ ਸੰਪੂਰਨ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਖੰਡ XI, ਪੰਨਾ 110 ਅਤੇ ਸੀਕ ਦੇਖੋ)।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਜਾਂ ਰਹਿਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸਟੀਫਨ ਇਸ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

“ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣ ਦੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਹੈ। ਉਮਰ, ਸਿਹਤ, ਪਾਗਲਪਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਤੋਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ

ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਣਾ ਹੈ; ਪਰ ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ
ਹੋਰ ਨਹੀਂ।" (ਦੇਖੋ ਡਾਇਜੈਸਟ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ 5 ਵੀਂ
ਰਾਜ
ਐਡੀ. ਆਰਟੀਕਲ 234)।

ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਤੇ 'ਐਡਵਾਂਸਡ ਅਨੀਮੀਆ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੰਜਮ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ (ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ) ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵਿੱਚ, ਮਾਰਨ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਬੇਸਹਾਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਤਲ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ।— ਰੇਕ ਬਨਾਮ ਕੋਨਡੇ (1) ਅਤੇ ਰੇਕ ਬਨਾਮ ਬੱਬ (2) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਜਿੱਥੇ ਪਤਨੀ ਇੱਕ ਬੇਵੱਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਪਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹੋਂਦ ਲਈ ਲੋੜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਹਨ, ਜਦੋਂ - ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਕਤਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਬੇਵੱਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਤੀ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ, ਉਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜੇਲ੍ਹਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਗਲ ਸ਼ਰਣ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ। ਦੇਣਦਾਰੀ

ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਈ ਇੱਕ ਸਵਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਬਚਾਅ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹੈ? ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਜੋ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਹੈ, ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

(1) (1867) 10 ਕੇਕਸ. CC (Eng) 547

(2) (1850) 4 ਕੇਕਸ. CC (Eng) 457

2348 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ | ਵੋਲੀਓਲ XI ਕੱਪੜੇ, ਆਸਰਾ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ

ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ।

ਜੇ ਕੋਈ ਬਾਲਗ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਚਪਨ, ਬਿਮਾਰੀ, ਪਾਗਲਪਨ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਲਾਚਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਟ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ: ਵੇਖੋ ਆਰ. ਬਨਾਮ ਨਿਕੋਲਸ (1)।

ਜੇ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਤੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਓਨਾ ਹੀ ਕਾਤਲ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ 'ਤੇ ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਟੈਰੀਟਰੀ ਬਨਾਮ ਮੈਨਟਨ (2) ਵਿੱਚ, ਮੌਟਾਨਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤ ਸੀ, ਕਿ, ਕੈਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਰਹੇ ਸਨ; ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਬਰਫ 'ਤੇ ਲੇਟਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਖਰਾਬ ਕੱਪੜੇ ਪਾਏ ਹੋਏ, ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਜਦੋਂ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ। ਉਹ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਤਕ ਘੱਟ ਬੋਲਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਮਰ ਗਈ। ਉਸ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਤੀ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਬੀਮਾਰ ਸੀ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਠੰਡੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪਨਾਹ ਦੇ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ, ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਉਸਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਹੈ

(1) (1874) 13 ਕੇਕਸ. ਸੀਸੀ 75

(2) 19 ਪੈਸੀਫਿਕ ਰਿਪੋਰਟਰ 387

ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਜਾਂ ਤੇਜ਼ ਹੋਈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ; ਇਸ ਲਈ- ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਤੇਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, -
ਰੈਗ ਬਨਾਮ ਪਲੱਮਰ (1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

ਚਟਵੇਅ (2) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਸੂਈ ਜੁਰੀ ਦੀ ਸਹੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਬੇਵੱਸ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ।, ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਤਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵੈਸਟਰੂਪ ਬਨਾਮ ਕਾਮਨ ਵੈਲਥ (3) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਆਰਥਰ ਵੈਸਟਰੂਪ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੈਟਕੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

"ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਮਾਨ, ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਣਇੱਛਤ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਬੇਸਹਾਰਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੌਤ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਨਤੀਜਾ ਸੀ।

ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਰੀਸ (4) ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ।

(1) 174 ਈ.ਆਰ., 954

(2) (1922) 17 ਕਰੋੜ A. ਰਿਪੋਰਟਾਂ 7

(3) 935 SWR 646

(4) 107 ਪੈਸੀਫਿਕ ਰਿਪੋਰਟਰ 893

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲੇਟਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਮੌਸਮ ਦੀ ਖਰਾਬੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਠੰਡੇ ਜੇ. ਓ. ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੱਪੜੇ, ਆਸਰਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਕਿਸ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ ਕਾਰਨ ਹੋਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ, ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਕਰਕੇ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਣਉਚਿਤ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਤਲ ਜਾਂ ਕਤਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬੇਹਮ (1) ਹੈ।

ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ ਗੋਰਡਨ ਬੋਨੀਮੈਨ (2) ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੈਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਆਦੀ ਸੀ। ਫਰਵਰੀ, 1940 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ। ਅਪ੍ਰੈਲ, 1941 ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਇੱਕ ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਆਂਢੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੁਟਨਮ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਦੀ ਅਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨੀ ਬਿਮਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਲਿਜਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੁਟਨਮ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਖਤਰਾ ਉਠਾਏਗਾ। ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੁਟਨਮ ਦੇ ਘਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਪਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ (ਅਗਸਤ, 1941 ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ^{^k^Sa3})-ਉਸ (ਡਾ. ਪ੍ਰਸਾਦ) ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਉੱਪਰ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲੈ ਗਿਆ। ਹਥਿਆਰ. ਉਹ

(1) 34 NWR 319

(2) 1942 (28) Cr. A. ਰਿਪੋਰਟਾਂ 131

ਉਦੋਂ ਗੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਾਲ ਮੈਟ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਫੋੜੇ ਸਨ। ਅਗਲੇ ਉਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਦਿਨ ਡਾ. ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹਿਆ। ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਗੜਦੀ ਗਈ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਵੱਸ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਬਚਾਅ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੇਵੇਗੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਐਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਲਾਰਡ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਪੇਜ 137 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ-

"ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ, ਮੈਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੁਖੀ ਔਰਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਜਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ? * * * * * ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਬੇਵੱਸ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। "

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਰਜਿ. ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। v. ਸਮਿਥ (1), ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਮਾਲਕਣ ਨੂੰ 23 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰ ਵਜੋਂ ਉਚਿਤ ਭੇਜਨ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਹੀਂ, ਸਬੂਤ 'ਤੇ, ਲਾਚਾਰ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਪਾਇਆ ਗਿਆ

(1) 169 ਇੰਜੀ. ਰਿਪੋਰਟ 1533

Om Parkash
v.
The State

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਲਕਣ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰੇਸ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਚੈਨਲ ਬੀ. ਪੰਨਾ 1544 'ਤੇ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ: -
ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ.

"ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਬਾਹਰ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਲਈ ਉਹ ਹੋਰ; ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਦਬਦਬਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ;

ਆਰ. ਵੀ. ਮੈਰੀਅਟ (1) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਬਿਰਧ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੋਜਨ, ਲਿਬਾਸ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾੜੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹਵਾ ਦਾ ਆਨੰਦ, ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਇੰਨੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਘੋਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਕਿ ਕੈਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਪਰ ਜੇ ਮੌਤ ਸੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ।

ਦ ਕੁਈਨ ਬਨਾਮ ਇੰਸਟਨ (2) ਵਿੱਚ, ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮਾਸੀ, 73 ਸਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ 10 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਸੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਮਾਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਹਿੱਲਣ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ; ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੈਦੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਭੋਜਨ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂ ਨਰਸਿੰਗ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ,

(1) (1838) 8 ਸੀ. ਅਤੇ ਪੀ. 425
(2) (1893) 1 QBD 450

ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ ਨੇ ਭੋਜਨ, ਨਰਸਿੰਗ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਕਾਫ਼ੀ ਤੇਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੈਦੀ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਕੈਦੀ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ। ਲਾਰਡ ਕੋਲਰਿਜ, ਸੀਜੇ, ਨੇ ਕਿਹਾ-

ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬਦਨਾਮੀ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਦੇਸ਼ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਸੀ। ਕੈਦੀ ਮਰੇ ਹੋਏ ਸੰਤ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ; ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਜੋ ਕੈਦੀ ਨੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਉਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਆਈ ਹੈ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਭੋਜਨ, ਕੱਪੜਾ, ਆਸਰਾ, ਜਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਨ ਜਾਂ ਰਹਿਮ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ।, ਅਜਿਹੇ ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਮੌਤੇ ਉਰਫ਼ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ,

2354 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼*^ [VOL. XI ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਵੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਿਭਾਉਣਾ ਅਪਰਾਧ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਲਾਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਉਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਅਸਫਲਤਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੀ ਦੇਖਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਦੀ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੱਥ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਰੋਕਣ ਨਾਲ, ਮੌਤ ਜ਼ਰੂਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਹੋਣੀ ਸੀ।

ਧਾਰਾ 307, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ - ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇੰਨੀ ਦੂਰ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਵਾਧੂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਟੀਫਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, “ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ . ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ F — ਸੀਰੀਜ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣਾ, ਜੋ ਇਸਦਾ ਅਸਲ ਮਿਸ਼ਨ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।” (ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ ਦਾ ਡਾਇਜੈਸਟ, ਆਰਟੀਕਲ 67 ਦੇਖੋ)।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲਣ ਵਾਲੇ ਕਦਮ ਸਨ

ਲਿਆ. ਪਰ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ, ਲੜਕੀ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਬਚਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ। ਲੰਬੇ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਅਰਧ-ਭੁੱਖਮਰੀ, ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਨਕਾਰ, ਜਿਸਦੀ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਸੀ, ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਭੁੱਲ ਸੀ, ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਭੁੱਲਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ ਕਾਫ਼ੀ ਦੂਰ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ, ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ. ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ⁴ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਦੋਸ਼ੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜ਼ਮਾਨਤ-ਬਾਂਡ 'ਤੇ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਣ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਲੰਘਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਰੀਵੀਜ਼ਨ (1957 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 1083) ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਤਹਿਤ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦਵਾਰਕੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਠੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ .ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਮੈਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਬਾਰੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 342, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 307, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ।

ਉਸ ਦੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਵਾਰਕੀ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਨੰ. 1083 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ